

Rekommendationer till kommissionen om tillfälliga åtgärder för att frysa och redovisa gäldenärers tillgångar i gränsöverskridande ärenden

Europaparlamentets resolution av den 10 maj 2011 med rekommendationer till kommissionen om tillfälliga åtgärder för att frysa och redovisa gäldenärers tillgångar i gränsöverskridande ärenden (2009/2169(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 225 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av sin resolution av den 25 oktober 2007 om grönboken om effektivare verkställighet av domstolsavgöranden i Europeiska unionen: kvarstad på bankmedel¹,
- med beaktande av sin resolution av den 22 april 2009 om effektiv verkställighet av domar i Europeiska unionen: insyn i gäldenärers tillgångar²,
- med beaktande av sin resolution av den 25 november 2009 om kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet: ”Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i allmänhetens tjänst – Stockholmsprogrammet”³,
- med beaktande av Stockholmsprogrammet för 2010–2014 – ”Ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd”⁴, som Europeiska rådet antog den 10 december 2009⁵, särskilt punkt 3.4.2,
- med beaktande av artiklarna 42 och 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor och yttrandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A7-0147/2011), och av följande skäl:
  - A. Unionens viktigaste verktyg för att främja tillväxt efter finanskrisen är den inre marknaden. Det är mycket viktigt att de miljontals företag och medborgare som använder den inre marknaden och utnyttjar rätten att bo, arbeta och resa i EU har ändamålsenliga hjälpmedel att ta till om de har rättsliga anspråk på andra medborgare eller företag.
  - B. Den inre marknaden och området med frihet, säkerhet och rättvisa blir inte realiteter för medborgare och företag förrän unionsrätten tillämpas effektivt, i synnerhet på det civilrättsliga området, från införlivande och medvetandehöjande åtgärder till tillämpning och verkställighet.
  - C. Den andel gränsöverskridande skulder som kan drivas in är för närvarande påfallande liten, både när det gäller fysiska och juridiska personers tillgångar. Detta är till hinder för den gränsöverskridande handeln, skickar ett budskap om straffrihet till motsträviga

---

¹ EUT C 263 E, 16.10.2008, s. 655.

² EUT C 184 E, 8.7.2010, s. 7.

³ EUT C 285 E, 21.10.2010, s. 12.

⁴ EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.

⁵ Europeiska rådets slutsatser av den 10–11 december 2009 – EUCO 6/09.

gäldenärer och hämmar unionens ekonomiska utveckling.

- D. Kostnaderna för gränsöverskridande skuldindrivning är i dag avskräckande för borgenärerna när gäldenärerna har tillgångar i flera medlemsstater. Det är dags att göra denna indrivningsprocess enklare och snabbare.
- E. Dessa avskräckande kostnader får negativa konsekvenser för utvidgningen av gränsöverskridande lån och även gränsöverskridande handelstransaktioner, och utgör ett betydande hinder för en väl fungerande inre marknad.
- F. Gränsöverskridande skuldindrivning måste vara en prioriterad fråga på den inre marknaden och domstolarna måste kunna agera snabbt för att frysa gäldenärernas eller de påstådda gäldenärernas tillgångar. Om detta inte är möjligt kan ljusskygga handlare och andra som avsiktligt försöker komma undan sitt ansvar flytta sina tillgångar till en annan jurisdiktion och därmed tvinga medborgare och småföretagare som redan har fått ett domstolsutslag att vända sig till en annan medlemsstats domstol för att driva in sina fordringar.
- G. Det behövs ett beslut om spridning av information om tillgångar, eftersom borgenärerna har praktiska svårigheter med att få tillgång till information om gäldenärer från offentliga och privata källor i ett gränsöverskridande sammanhang.
- H. De lagstiftningsåtgärder som föreslås i denna resolution bör bygga på de detaljerade konsekvensbedömningar som parlamentet efterlyser.
- I. Detaljerad information om förfarandena för att driva in skulder i alla medlemsstater bör finnas tillgänglig via EU:s portal för e-juridik, och samarbetet mellan rättsvårdande myndigheter i medlemsstaterna bör intensifieras i syfte att påskynda skuldindrivningen.
- J. De instrument som föreslås bör komplettera nuvarande unionsrätt och unionsinitiativ, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/7/EU av den 16 februari 2011 om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner¹, rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område², Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande³, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande⁴ samt EU:s portal för e-juridik.
- K. Instrumenten bör vara enkla och fördröjningar och onödiga kostnader bör undvikas. De måste vara tillgängliga *ex parte* när så är lämpligt, med en ”övertäckningseffekt”. Gäldenärers och påstådda gäldenärers rättigheter måste skyddas i motsvarande mån för att undvika att de föreslagna åtgärderna missbrukas.
- 1. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på grundval av artikel 81.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt förelägga parlamentet ett förslag till rättsakt om

---

¹ EUT L 48, 23.2.2011, s. 1.

² EGT L 12, 16.1.2001, s. 1.

³ EUT L 399, 30.12.2006, s. 1.

⁴ EUT L 199, 31.7.2007, s. 1.

åtgärder för frysning och redovisning av gäldenärers och påstådda gäldenärers tillgångar i gränsöverskridande ärenden, i enlighet med de detaljerade rekommendationerna nedan.

2. Europaparlamentet bekräftar att rekommendationerna står i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen och medborgarnas grundläggande rättigheter.
3. Europaparlamentet anser att förslaget inte får några ekonomiska konsekvenser för unionens budget.
4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution och bifogade detaljerade rekommendationer till kommissionen och rådet.

BILAGA:

DETALJERADE REKOMMENDATIONER OM INNEHÅLLET I DET FÖRSLAG SOM ÖNSKAS

Del 1: Begärda instrument

Rekommendation 1 (om form och natur hos det instrument som ska antas)

Europaparlamentet begär följande instrument: Ett europeiskt beslut om bevarande av tillgångar och ett europeiskt beslut om redovisning av tillgångar. Unionens åtgärd ska ha formen av en förordning. Båda instrumenten bör vara fristående åtgärder som kompletterar de åtgärder som finns att tillgå i enlighet med den nationella rätten. De ska bara vara tillämpliga i gränsöverskridande fall.

Del 2: Bestämmelser som gäller båda instrumenten:

Rekommendation 2 (om behörighet att utfärda ett sådant beslut)

Europaparlamentet anser att de begärda instrumenten bör innehålla enhetliga regler om behörighet med angivande av vilka nationella domstolar som har rätt att utfärda dem. Dessa enhetliga regler bör ta hänsyn till att den domstol som har behörighet i själva saken i enlighet med rådets förordning (EG) nr 44/2001¹ i allmänhet har bäst förutsättningar att utfärda sådana beslut. De bör också ta hänsyn till på vilket stadium huvudförhandlingarna i det mål som ligger till grund för beslutet befinner sig.

Rekommendation 3 (om behörighet att behandla bestridanden av beslut)

Europaparlamentet anser att den domstol som har utfärdat ett beslut om bevarande eller redovisning av tillgångar bör ha ensam behörighet att behandla bestridanden av det när dessa avser ett besluts verkan i hela EU. Om bestridandet gäller effekterna av ett beslut i en specifik medlemsstat som inte är den initiativtagande domstolens stat bör denna regel modifieras för att skydda gäldenärer, påstådda gäldenärer och tredje parter genom att även domstolar i den

---

¹ Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 16.1.2001, s. 1).

medlemsstat där tillgångarna finns ges behörighet. De begärda instrumenten bör innehålla en uttömmande beskrivning av de grunder på vilka ett beslut kan bestridas.

Rekommendation 4 (om standardiserad blankett för begäran om beslut och rapportering)

Europaparlamentet anser att ansökan om båda besluten ska kunna göras på en standardiserad flerspråkig blankett samt via EU:s portal för e-juridik. Blanketten bör vara så enkel som möjligt. Också kommunikationen i samband med verkställande av besluten bör standardiseras (t.ex. när det gäller beslutet om bevarande av tillgångar, bankens svar till den behöriga myndigheten om kvarstaden, meddelandet till gäldenären etc.).

Rekommendation 5 (om rapportering)

Kommissionen ska ha skyldighet att rapportera om införandet av de begärda instrumenten och i synnerhet om spridningen av dem.

Del 3: Särskilda rekommendationer om det europeiska beslutet om bevarande av tillgångar

Rekommendation 6 (om i vilket skede av huvudförhandlingarna ansökan om ett sådant beslut kan göras)

Europaparlamentet anser att det är viktigt att ett beslut om bevarande av tillgångar kan erhållas *ex parte*, det vill säga utan att den part vars tillgångar det gäller meddelas i förväg. Beslutet bör kunna erhållas före, under och efter huvudförhandlingarna.

Rekommendation 7 (om mål på initiativ av borgenären)

Europaparlamentet anser att de nationella domstolarna ska utfärda beslut om bevarande av tillgångar efter fria bedömningar av de enskilda fallen. Bevisbördan bör ligga på fordringsägaren för att visa att fordran utgör ett prima facie-fall (*fumus boni juris*) och att det råder fara vid dröjsmål (*periculum in mora*). Dessa kriterier bör utvärderas av nationella domstolar på grundval av domstolens befintliga rättspraxis.

Rekommendation 8 (om den information som minst erfordras för att utfärda ett beslut om bevarande av tillgångar)

Europaparlamentet anser att det ska vara tillräckligt med exakta uppgifter om gäldenären eller den påstådda gäldenären, några bankkontonummer fordras inte. Dessa uppgifter bör vara så tydliga att personer med samma namn kan särskiljas.

Rekommendation 9 (om verkställighet av ett sådant beslut)

Om beslutet har erhållits innan skulden har fastslagits genom dom, som fallet oftast är, bör det kunna verkställas i hela EU med ett minimum av mellanliggande åtgärder. Om beslutet däremot har erhållits efter det att skulden har fastslagits genom dom bör det kunna verkställas i hela EU utan några mellanliggande åtgärder.

Rekommendation 10 (om verkan av ett sådant beslut)

Europaparlamentet anser att verkan av ett beslut om bevarande av tillgångar ska begränsas till kvarstad på bankmedel och tillfällig frysning av banktillgodohavanden, utan att borgenären övertar äganderätten till tillgångarna i någon form. Frågan om huruvida beslutet ska kunna omfatta andra slag av tillgångar, såsom fast egendom eller framtida tillgångar (fordringar som kommer att förfalla till betalning eller arv) bör övervägas ytterligare.

Beslut om bevarande av tillgångar bör inte påverka fler bankkonton än nödvändigt och bör begränsas till skuldbeloppet plus arvoden för juridiska tjänster och ränta. Den initiativtagande domstolen bör kunna begränsa beslutens giltighetstid från fall till fall, med hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall.

Rekommendation 11 (om handläggning av beslut om bevarande av tillgångar)

Europaparlamentet skulle föredra att ett elektroniskt system som är tillgängligt via EU:s portal för e-juridik används för att sammanlänka den initiativtagande domstolen med den bank där kontotillgodohavandena finns, men parlamentet är öppet för alla alternativ.

Europaparlamentet anser att bankerna ska vara skyldiga att verkställa beslut om bevarande av tillgångar omedelbart (det vill säga inom en klart fastställd tidsfrist) liksom att informera den behöriga myndigheten om medlen har kunnat beläggas med kvarstad eller inte. Detta förfarande ska följa tillämpliga regler för skydd av uppgifter.

Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utforma det begärda instrumentet på ett sådant sätt att kostnaderna för användningen av det minimeras. Eftersom kostnaderna för att belägga bankmedel med kvarstad skiljer sig betydligt mellan medlemsstaterna bör frågan om huruvida det begärda instrumentet bör ha till syfte att harmonisera dessa kostnader eller om nivån ska beslutas av medlemsstaterna diskuteras. Oavsett vilket bör dessa kostnader inte överstiga en maximinivå som fastställs i förordningen. De bör vara genomblickbara, icke-diskriminerande, spegla de faktiska kostnaderna och ta hänsyn till upprättandet av det gemensamma betalningsområdet i euro och det faktum att sådana förfaranden bör standardiseras så mycket som möjligt.

Europaparlamentet anser att frågan om vem som ska svara för kostnaderna för handläggning av beslut om bevarande av tillgångar bör diskuteras ingående och att bästa metoder på nationell och regional nivå bör beaktas.

Rekommendation 12 (om förfarandegarantier för gäldenärer och påstådda gäldenärer)

Europaparlamentet anser att det begärda instrumentet bör innehålla en heltäckande uppsättning skyddsåtgärder för gäldenärer och påstådda gäldenärer:

A. När begäran om ett beslut om bevarande av tillgångar görs innan skulden har fastslagits genom dom bör utfärdandet villkoras med att fordringsägaren tillhandahåller säkerhet eller andra garantier som den initiativtagande domstolen begär för att kompensera den svarande och eventuella tredje parter för eventuell skada. Svaranden bör kunna upphäva beslutet genom att tillhandahålla säkerheter. Medlemsstaterna bör se till att dessa bestämmelser inte utgör något hinder för att kunna användas av personer med begränsade ekonomiska tillgångar.

B. Om ett beslut om bevarande av tillgångar utfärdas utan föregående meddelande (*ex parte*) bör svaranden meddelas formellt och erhålla all information som fordras för att kunna bestrida

beslutet utan dröjsmål när det har verkställts.

C. Svaranden bör ha rätt att bestrida ett beslut om bevarande av tillgångar *ex post*. Skäl till sådana bestridanden bör harmoniseras i det begärda instrumentet. Behörigheten att behandla sådana bestridanden bör också harmoniseras i instrumentet.

D. En tydlig tidsram för beslut om bevarande av tillgångar bör fastställas. Om huvudförhandlingarna ännu inte har inletts bör den utfärdande domstolen fastställa en tidsgräns för att göra detta.

E. Instrumentet bör ta vederbörlig hänsyn till skillnaderna i syn på gäldenärer med betalningssvårigheter i medlemsstaterna samt befintliga tröskelvärden under vilka fysiska personers bankmedel inte kan beläggas med kvarstad. Sådana frågor bör avgöras i enlighet med lagen i den medlemsstat där gäldenären eller den påstådda gäldenären har sin hemvist. För att öka borgenärernas rättssäkerhet bör dock medlemsstaterna ha skyldighet att meddela kommissionen sådana undantag, vilka bör offentliggöras.

F. I beslut om bevarande av tillgångar bör det anges att borgenären söker verkställighet av beslutet på egen risk och kan bli skyldig att kompensera gäldenären för skada som han åsamkas till följd av verkställighetsåtgärderna.

Del 4: Särskilda rekommendationer om det europeiska beslutet om redovisning av tillgångar

Rekommendation 13 (om ett sådant besluts natur)

Europaparlamentet anser att det bör vara möjligt att ansöka om beslutet åtminstone efter det att en skuld har fastslagits i dom. Kommissionen bör överväga om beslutet ska kunna fattas på ett tidigare stadium i förfarandet, t.ex. när den domstol som är behörig att pröva målet i sak anser att det föreligger en reell risk att dess dom inte ska kunna verkställas och beslutar om skyddsåtgärder för att motverka denna risk.

Europaparlamentet anser vidare att varje medlemsstat bör besluta vilken eller vilka myndigheter som ska ha behörighet att ta initiativ till beslut om redovisning av tillgångar. Dessa myndigheter ska kunna utfärda beslut om redovisning av tillgångar efter bedömningar från fall till fall och med hänsyn tagen till omständigheterna i varje enskilt fall.

Rekommendation 14 (om det materiella tillämpningsområdet för ett sådant beslut)

Europaparlamentet anser att gäldenärerna generellt sett bör åläggas att redovisa alla tillgångar som finns i området med frihet, säkerhet och rättvisa, så att borgenärerna får största möjliga handlingsutrymme.

Rekommendation 15 (om verkställighet av ett sådant beslut)

Europaparlamentet anser att endast den domstol eller myndighet som har tagit initiativ till beslutet om redovisning av tillgångar bör kunna ändra eller undanröja det. Ett sådant beslut ska kunna verkställas i hela EU utan några mellanliggande åtgärder.

Rekommendation 16 (om förfarandegarantier för gäldenärer och påstådda gäldenärer)

Europaparlamentet anser att det begärda instrumentet bör innehålla en heltäckande uppsättning skyddsåtgärder för gäldenärer:

A. Instrumentet bör skapa balans mellan å ena sidan den rätt till skydd för personuppgifter som följer av direktiv 95/46/EG och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och å andra sidan en effektiv verkställighet av domar. I synnerhet bör de uppgifter som sprids till följd av ett beslut om redovisning av tillgångar skyddas och felaktig användning av dem förhindras.

B. I beslut om redovisning av tillgångar bör det anges att borgenären söker verkställighet av beslutet på egen risk och kan bli skyldig att ersätta gäldenären skada som denne åsamkas till följd av redovisningen.

C. Om skulden betalas i sin helhet måste beslutet om redovisning av tillgångar omedelbart undanröjas, även på ensidig begäran av gäldenären, om det finns bevis på att skulden betalats.

Rekommendation 17 (om påföljder av att lämna oriktiga uppgifter)

Europaparlamentet anser att det begärda instrumentet bör innehålla en ram med påföljder i händelse av bristande efterlevnad eller lämnande av oriktiga uppgifter, för att se till att besluten efterlevs på ett effektivt och enhetligt sätt i hela området med frihet, säkerhet och rättvisa.